

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ТА ПРИВАТНЕ ПРАВО»

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Освітньо-професійна програма	«Право»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Кафедра права та публічного управління
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	5
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Кротюк Олександр Володимирович , кандидат юридичних наук, доцент кафедри права та публічного управління
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/krotyuk-oleksandr-volodimirovich/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	Krotiuk@nasoa.edu.ua
Передумови вивчення навчальної дисципліни	Опанування дисципліни «Міжнародне публічне та приватне право» спирається на знання та компетентності, здобуті під час вивчення курсів «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Конституційне право зарубіжних країн», «Римське цивільне право», «Цивільне право», «Цивільний процес». Для успішного засвоєння матеріалу здобувач вищої освіти повинен: знати основні поняття теорії держави і права, засади конституційного ладу України та зарубіжних держав, основні інститути цивільного права і цивільного процесу; уміти юридично кваліфікувати правовідносини, працювати з нормативно-правовими актами; володіти навичками аналізу правових джерел та письмової професійної комунікації.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
			денна форма навчання			
	4	120	20	22	78	Екзамен
			заочна форма навчання			
	4	120	2	4	114	Екзамен

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Міжнародне публічне та приватне право» є обов'язковою складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Право» та поєднує два самостійні, але тісно пов'язані розділи: міжнародне публічне право (регулює міждержавні відносини) і міжнародне приватне право (регулює приватноправові відносини, ускладнені іноземним елементом). Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про суб'єктів, джерела та інститути міжнародного публічного і міжнародного приватного права, а також практичних навичок їх застосування у професійній юридичній діяльності, зокрема за наявності іноземного елемента в правовідносинах. Завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування знань про поняття, систему і джерела міжнародного публічного права та міжнародного приватного права; засвоєння порядку укладення і дії міжнародних договорів, статусу суб'єктів міжнародного права, підстав міжнародно-правової відповідальності держав; формування навичок застосування колізійних норм для визначення права, застосовного до приватноправових відносин з іноземним елементом; ознайомлення з основами міжнародного цивільного процесу та міжнародного комерційного арбітражу; набуття навичок аналізу міжнародних договорів, актів міжнародних організацій і національного законодавства у сфері міжнародного приватного права. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Результати навчання	Здобувач вищої освіти повинен знати: поняття, систему та джерела міжнародного публічного і міжнародного приватного права; правовий статус суб'єктів міжнародного права та підстави міжнародно-правової відповідальності держав; порядок укладення, дії та припинення міжнародних договорів; основи міжнародно-правового захисту прав людини та міжнародного гуманітарного права; поняття колізійної норми та основні типи колізійних прив'язок; особливості правового статусу фізичних та юридичних осіб з іноземним елементом; колізійне регулювання майнових, сімейних, спадкових і трудових відносин з іноземним елементом; основи міжнародного цивільного процесу та міжнародного комерційного арбітражу. Здобувач вищої освіти повинен уміти: юридично кваліфікувати міжнародні правовідносини та приватноправові відносини з іноземним елементом; застосовувати колізійні норми для визначення права, застосовного до конкретних правовідносин; аналізувати тексти міжнародних договорів і актів міжнародних організацій; складати юридичні висновки щодо застосування норм міжнародного публічного і міжнародного приватного права; визначати підсудність спорів з іноземним елементом та порядок визнання і виконання іноземних судових й арбітражних рішень.
Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має можливість набути наступні компетентності: (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності. (ЗК1) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. (ЗК2) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

	(ЗК3) Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. (ЗК4) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. (ЗК5) Здатність спілкуватися іноземною мовою. (ЗК7) Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. (ЗК9) Здатність працювати в команді. (ЗК12) Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. (ЗК13) Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області. (ЗК14) Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. (ЗК15) Прагнення до збереження навколишнього середовища. (ФК2) Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему. (ФК3) Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. (ФК5) Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. (ФК6) Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України. (ФК7) Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. (ФК8) Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. (ФК10) Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. (ФК11) Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. (ФК12) Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. (ФК13) Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. (ФК14) Здатність до консультування з правових питань. (ФК15) Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.
Програмні результати навчання	(РН1) Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. (РН3) Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. (РН5) Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. (РН6) Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. (РН8) Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. (РН9) Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій. (РН12) Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло. (РН17) Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди. (РН20) Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Програма навчальної дисципліни	Розділ I. Міжнародне публічне право. Тема 1. Поняття, система, джерела та принципи міжнародного публічного права. Міжнародний правотворчий процес. Тема 2. Суб'єкти міжнародного права. Визнання, правонаступництво держав. Територія в міжнародному праві. Тема 3. Право міжнародних договорів. Право зовнішніх зносин. Право міжнародних організацій. Тема 4. Відповідальність держав у міжнародному праві. Міжнародно-правовий захист прав людини. Міжнародне гуманітарне право. Тема 5. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів. Міжнародне кримінальне право та міжнародна кримінальна юстиція. Право міжнародної безпеки. Розділ II. Міжнародне приватне право. Тема 6. Поняття, предмет, метод, система і джерела міжнародного приватного права. Колізійний метод регулювання. Тема 7. Суб'єкти міжнародного приватного права: правовий статус фізичних та юридичних осіб з іноземним елементом. Тема 8. Право власності, право інтелектуальної власності та зобов'язальні відносини з іноземним елементом. Міжнародне приватне трудове право. Тема 9. Сімейні та спадкові правовідносини з іноземним елементом. Тема 10. Міжнародний цивільний процес та міжнародний комерційний арбітраж.
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, методи «мозкового штурму», колоквиуми, дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 26 червня 2026 р., протокол № 15.</i> Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОН. Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач

	вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол №10 від 08 травня 2025 р.).
--	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Нормативно-правові акти

1.1. Національне законодавство України

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
3. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
4. Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України від 24.02.1994 № 4002-XII (в редакції із змінами 2025–2026 рр. щодо розширення компетенції міжнародного арбітражу). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>.
5. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>.
6. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>.
7. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.

1.2. Міжнародні договори, акти ЄС і документи міжнародних організацій

8. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010.
9. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18.04.1961. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048.
10. Віденська конвенція про консульські зносини від 24.04.1963. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047.
11. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів від 05.10.1961 (Гаазька конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_082.
12. Конвенція про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень від 10.06.1958 (Нью-Йоркська конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070.
13. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118.
14. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (IV Женевська конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154.
15. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

16. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права від 10.12.1982. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057.
17. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 56/83 «Відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння» від 12.12.2001, A/RES/56/83.
- 2. Наукова та навчальна література**
18. Маслова Я. І., Бехруз Х. Н., Андрейченко С. С. та ін. Міжнародне публічне право: основи теорії : навч.-метод. посіб. Одеса : Юридика, 2023. 252 с.
19. Мануїлова К. В., Белогубова О. О. та ін. (уклад.) Міжнародне публічне право : навч.-метод. посіб. [Електронне видання]. Одеса : Фенікс, 2024. 234 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/>.
20. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. та ін. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / за ред. В. В. Мицика. 2-ге вид., змін. Харків : Право, 2020. Т. 1. 416 с.; Т. 2. 623 с.
21. Фединак Г. С., Фединак Л. С. Міжнародне приватне право : підручник. 8-ме вид. Київ : Алерта, 2021. 524 с.
- 3. Офіційні аналітичні матеріали**
23. Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України. Офіційний сайт. URL: <https://icac.org.ua>.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

<i>За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.</i> <i>Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни. Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Міжнародне публічне та приватне право» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.</i>		
Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	робота на лекціях	-
	розв'язання практичного завдання (задачі), письмові аналітичні висновки	від 0 до 2 балів
	усне опитування, участь у навчальній дискусії, тестування	від 0 до 1 бала
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	модульний контроль № 1 (Розділ І)	максимальна оцінка – 15 балів
	модульний контроль № 2 (Розділ ІІ)	максимальна оцінка – 15 балів
Підсумковий контроль	Екзамен	максимальна оцінка – 40 балів
заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	робота на лекціях	-

	робота на практичних заняттях	від 0 до 10 балів
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	тестовий контроль	максимальна оцінка – 50 балів
Підсумковий контроль	Екзамен	максимальна оцінка – 40 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Зараховано	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються.
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок.
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незараховано	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді

			під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання.
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри права та публічного управління. Протокол № 1 (28 серпня 2026р.).